AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU
ENGELLİ BAKIMI VE REHABİLİTASYON BÖLÜMÜ
2026-2027 BAHAR DÖNEMİ
ENGELLİLERDE RUH SAĞLIĞI

Dersin Adı	Dersin Kodu	Zorunlu/ Seçmeli	AKTS Kredi	Ulusal Kredi	T	U
Engellilerde Ruh Sağlığı	EBR 215	Zorunlu	4	3	3	0

Dersin Gün ve Saati	Cuma 13.00 – 15.50
Ders Görüşme Gün ve Saatleri	Cuma 16.00 – 16.50
İletişim Bilgileri	faktas@agri.edu.tr
Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Ön Lisans
Bölümü/Programı	Engelli Bakımı ve Rehabilitasyon / Terapi ve Rehabilitasyon
Öğrenim Türü	Yüz yüze
Dersin Amacı	Bu dersin amacı; engelli birey ve ailelerinin yaşadıkları psikolojik sorunlar, en çok karşılaştıkları ruhsal hastalıklar ve bu sorunlarla baş etme mekanizmaları ile ilgili farkındalık oluşturmak ve engelli bireylerin yaşadıkları ruhsal problemlerin yönetimi ile ilgili bilgi ve beceri kazandırmaktır. Ruhsal hastalık kavramı çerçevesinde "normal" ve "anormal" kavramlar, dünyada ve Türkiye'de ağır ruhsal hastalıkları olan engellilere yönelik tedavi ve bakım yaklaşımları, engellilerin ve ailelerin en sık karşılaştıkları ruhsal problemler, ruh sağlığının korunması, güçlendirilmesi için yapılması gerekenler gibi temel konuları içerir.
Dersin Hedefi	Bu ders; öğrencilere "normal" ve "anormal" ruh sağlığı kavramlarını öğreterek engelli bireyler ile ailelerinin sıklıkla karşılaştığı ruhsal hastalıkları tanımalarını, dünyada ve Türkiye'de uygulanan tedavi-bakım yaklaşımlarını kavramalarını ve yaşanan psikolojik sorunları yönetme, baş etme mekanizmalarını destekleme ile koruyucu ruh sağlığını geliştirme hususlarında mesleki bilgi ve farkındalık kazandırmayı hedefler.
Dersin İçeriği	Ders içeriğinde; engelliliğin psikolojik ve sosyo-kültürel boyutları, aile içi dinamikler ve bakım veren yükü, cinsel gelişim ve yaşantılar, travma, ihmal ve istismar durumları ile yasal haklar ele alınır. Ayrıca, birey ve ailenin baş etme mekanizmalarını desteklemeye, kriz ve psikolojik süreçleri yönetmeye ve koruyucu ruh sağlığını güçlendirmeye yönelik temel ilke ve müdahale yöntemleri işlenmektedir.
Dersin Öğrenme Çıktıları	ÖÇ1: Ruh sağlığında "normal" ve "anormal" kavramlarını ayırt eder; dünyada ve Türkiye'de ağır ruhsal hastalığı olan engellilere yönelik uygulanan tedavi ve bakım yaklaşımlarını açıklar. ÖÇ2: Engelli bireylerin ve ailelerinin sıklıkla karşılaştığı ruhsal problemleri, aile içi dinamikleri ve maruz kalabilecekleri travma, ihmal veya istismar gibi risk faktörlerini analiz eder. ÖÇ3: Engelli bireyler ve ailelerinin yaşadığı psikolojik sorunlarla baş etme mekanizmalarını değerlendirir ve kriz/sorun yönetimine yönelik temel müdahale ve yönlendirme ilkelerini uygular. ÖÇ4: Engelli bireyler ve ebeveynlerinin sahip olduğu yasal haklar ile koruyucu ve önleyici ruh sağlığı yaklaşımlarının ruh sağlığını güçlendirmedeki rolünü kavrar.
Dersin Mesleğe Katkısı (bilgi, beceri ve yetkinlik)	Bu ders; öğrencilerin engelli bireylerin fiziksel, zihinsel ve sosyo-duygusal gelişim özelliklerini bütüncül bir anlayışla tanımasını sağlayarak engellilik ve ruh sağlığı alanındaki kuramsal bilgileri bakım ve rehabilitasyon uygulamalarına aktarma yetkinliği kazandırır. Birey ve ailelerin karşılaştığı ruhsal sorunlar, kriz durumları ve baş etme süreçlerinde vaka yönetim ilkeleri doğrultusunda çözümler geliştirebilme becerisi sunar. Ayrıca, engelli bireylerin günlük yaşam aktivitelerini desteklerken ruh sağlığını koruyucu ve önleyici yaklaşımları entegre etme imkânı tanıyarak öğrencilerin mesleki uygulamalarında bağımsız karar alabilen, donanımlı birer bakım elemanı olmalarına katkı sağlar.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN

Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Ders, anlatım, soru-cevap, tartışma, örnek olay incelemesi ve grup çalışmaları yöntemleriyle yürütülmektedir. Gerektiğinde görsel-işitsel materyaller ve güncel vaka örnekleri kullanılarak öğrencilerin aktif katılımı desteklenmektedir.
Dersin Ön Koşulu	---
Dersin Koordinatörü/Ders Yürütücüsü	Feyza Aktaş
Ölçme Değerlendirme	%40 Ara sınav, %60 Final ve Bütünleme
Derste Yararlanılan Kaynaklar	Akdoğan, R. (2017). Engellilerde Ruh Sağlığı. Eskişehir: Anadolu Ü. Yayınları. Öztürk, O. ve Uluşahin, A. (2011). Ruh Sağlığı ve Bozuklukları. Ankara: Nobel Tıp Kitabevi. Korkmaz, N., & Kara, F. (2020). Ruh Sağlığı ve Engellilik. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık. Ataman, A. (Ed.) (2019). Özel Gereksinimli Bireyler ve Ruh Sağlığı. Ankara: Gazi Kitabevi.

HAFTALIK DERS İÇERİĞİ			
HAFTA	**SAAT**	**ÖĞRETİM ÜYESİ**	**KONU**
1. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Giriş, Oryantasyon ve Ders Tanıtımı
2. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Engelli Ruh Sağlığı ve Temel Kavramlar
3. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Engelliliğe Toplumsal - Kültürel Bakış ve Ruh Sağlığı
4. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Engelliliğe Toplumsal - Kültürel Bakış ve Ruh Sağlığı
5. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Engellilere Yönelik Olumsuz Dil ve Medya
6. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Aile İçi İlişkiler ve Engelli Bireyin Ruh Sağlığı
7. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Cinsellik, Cinsel Gelişim ve Engelli Ruh Sağlığı
8. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Ara Sınav
9. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Travmatik Yaşantılar, İhmal ve İstismar ve Engelli Ruh Sağlığı
10. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Yasal/Adli Konular ve Hak Temelli Yaklaşım
11. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Hastalık ve Engellilik Psikolojisi
12. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Engellilerde Psikolojik Sorunlarla Başa Çıkma ve Müdahale
13. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Çifte Dezavantaj Durumları ve Ruh Sağlığı
14. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Tematik Film İzleme, Analiz ve Genel Değerlendirme

Dersin öğrenim çıktılarının program çıktıları ile olan ilişkileri

	P1	**P2**	**P3**	**P4**	**P5**	**P6**	**P7**	**P8**	**P9**
Ö1	4	3	2	3	3	5	4	5	3
Ö2	4	5	2	4	3	5	3	5	3
Ö3	4	5	3	5	3	5	3	5	5
Ö4	3	4	2	4	3	4	3	4	4

Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok Yüksek

PÖÇ1: Alanındaki bilgileri farklı disiplin alanlarından gelen bilgilerle bütünleştirerek yeni bilgiler oluşturmak
PÖÇ2: Alanı ile ilgili birey ve ailelerin sorunlarını çözmede vaka yöneticisi olarak rol almak
PÖÇ3: Alanıyla ilgili klinik rehberler ve klinik uygulama standartları geliştirmek
PÖÇ4: Alanındaki bir soruna bağımsız olarak çözüm yöntemi geliştirebilir
PÖÇ5: Mezun öğrencilerimiz alanı ile ilgili bilgilerini uzmanlık düzeyinde geliştirir
PÖÇ6: Mezun öğrencilerimiz Engelli Bakım alanında edinilen kuramsal ve uygulamalı bilgileri kullanabilir
PÖÇ7: Engelli bireylerin temel ihtiyaçlarını karşılayabilecek düzeyde sağlık bilgisine sahiptir ve bu bilgileri uygulamada kullanır.
PÖÇ8: Engelli bireylerin fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal gelişim özelliklerini tanır; buna göre uygun bakım-rehabilitasyon hizmeti verir
PÖÇ9: Engelli bireylerin günlük yaşam aktivitelerini destekleyecek uygulamaları planlar ve uygular.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU
ENGELLİ BAKIMI VE REHABİLİTASYON BÖLÜMÜ
2026-2027 BAHAR DÖNEMİ
ENGELLİ GRUPLARI

Dersin Adı	Dersin Kodu	Zorunlu/ Seçmeli	AKTS Kredi	Ulusal Kredi	T	U
Engelli Grupları	EBR 105	Zorunlu	5	3	3	0

Dersin Gün ve Saati	Pazartesi 13.00 – 15.50
Ders Görüşme Gün ve Saatleri	Pazartesi 16.00 – 16.50
İletişim Bilgileri	faktas@agri.edu.tr
Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Ön Lisans
Bölümü/Programı	Engelli Bakımı ve Rehabilitasyon / Terapi ve Rehabilitasyon
Öğrenim Türü	Yüz yüze
Dersin Amacı	Engellilik nedir, Engelli kime denir? Zedelenme, sapma, yetersizlik, özür/engel, görme engelli, az gören, işitme ve dil ve konuşma engelliler, konuşma engelliler, bedensel engelliler, omurilik felçlileri, zihinsel engelliler, otistik engelliler, süreğen hastalıklar(yatalak) tanımları-temel kavramları öğrenirler.
Dersin Hedefi	Bu dersin hedefi; öğrencilerin farklı engel gruplarının anatomik, fizyolojik, psikolojik ve sosyal özelliklerini bütüncül bir bakış açısıyla kavramalarını sağlamak; bakım ve rehabilitasyon hizmeti sunulacak bireylerin engel türüne özgü gereksinimlerini doğru tespit edebilme ve mesleki uygulamalarında doğru iletişim ve bakım yaklaşımlarını sergileyebilme yetkinliğini kazandırmaktır.
Dersin İçeriği	Engellilikle ilgili temel kavram ve kuramsal çerçeve; görme yetersizliği, işitme yetersizliği, dil ve konuşma bozuklukları, bedensel yetersizlikler ve omurilik felci, zihinsel yetersizlikler, otizm spektrum bozukluğu ve süreğen hastalıklara sahip bireylerin genel özellikleri, tanı, bakım, rehabilitasyon gereksinimleri ve bu bireylere yönelik toplumsal yaklaşım modelleri.
Dersin Öğrenme Çıktıları	ÖÇ1: Engellilik, zedelenme, yetersizlik, sapma ve özür/engel kavramlarını doğru tanımlar ve aralarındaki farkları ayırt eder. ÖÇ2: Görme, işitme, dil ve konuşma, bedensel, zihinsel, otizm ve süreğen hastalığı olan bireylerin tıbbi ve sosyal özelliklerini açıklar. ÖÇ3: Farklı engel gruplarının bakım, günlük yaşam aktiviteleri ve rehabilitasyon süreçlerindeki özel ihtiyaçlarını analiz eder. ÖÇ4: Engel grubunun özelliğine uygun etik, empati odaklı ve profesyonel bakım yaklaşımını planlar.
Dersin Mesleğe Katkısı (bilgi, beceri ve yetkinlik)	Bu derste öğrenci Engelli bakımı ve rehabilitasyonu alanında karşılaşılacak farklı engel gruplarının tıbbi, gelişimsel ve sosyal özelliklerine dair teorik altyapıyı eksiksiz bir şekilde kavrar. Bakım hizmeti sunacağı bireyin engel türünü ve derecesini göz önünde bulundurarak doğru bakım planlama, güvenli yönlendirme ve ortopedik/fizyolojik destek sağlama becerisi kazanır. Farklı engel gruplarıyla çalışırken mesleki etik ilkeler çerçevesinde doğru iletişim dili geliştirir, hak temelli bakış açısıyla rehabilitasyon ekibi içinde etkin rol alır.
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Ders, anlatım, soru-cevap, tartışma, örnek olay incelemesi ve grup çalışmaları yöntemleriyle yürütülmektedir. Gerektiğinde görsel-işitsel materyaller ve güncel vaka örnekleri kullanılarak öğrencilerin aktif katılımı desteklenmektedir.
Dersin Ön Koşulu	---

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN

Dersin Koordinatörü/Ders Yürütücüsü	Feyza Aktaş
Ölçme Değerlendirme	%40 Ara sınav, %60 Final ve Bütünleme
Derste Yararlanılan Kaynaklar	Anadolu Üniversitesi Yayınları – *Özel Eğitim / Engelli Grupları Ders Kitabı - 1* Anadolu Üniversitesi Yayınları – *Özel Eğitim / Engelli Grupları Ders Kitabı - 2*

HAFTALIK DERS İÇERİĞİ			
HAFTA	**SAAT**	**ÖĞRETİM ÜYESİ**	**KONU**
1. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Dersin Tanıtımı ve Oryantasyon
2. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Engellilikte Temel Kavramlar ve Engelliliğin Tarihsel/Sosyal Gelişimi
3. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Görme Engelliler ve Az Gören Bireyler
4. HAFTA	3	Feyza Aktaş	İşitme Engelli Bireyler
5. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Dil ve Konuşma Engelliler
6. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Bedensel Engelliler ve Omurilik Felçlileri
7. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Zihinsel Engelli Bireyler ve Nörogelişimsel Özellikleri
8. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Otizm Spektrum Bozukluğu
9. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Süreğen Hastalıklar ve Yatalak Bakım Hastaları
10. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Engel Gruplarında Öz Bakım ve Günlük Yaşam Becerilerinin Desteklenmesi
11. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Engel Gruplarına Yönelik Rehabilitasyon ve Bakım Modelleri
12. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Engelli Bireylerde Aile, Toplumsal Uyum ve Çevresel Düzenlemeler
13. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Engel Grupları ve Hak Temelli Yaklaşım
14. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Tematik Film İzleme ve Rehabilitatif Film Analizi

Dersin öğrenim çıktılarının program çıktıları ile olan ilişkileri

	P1	**P2**	**P3**	**P4**	**P5**	**P6**	**P7**	**P8**	**P9**
Ö1	3	2	1	2	3	5	3	4	2
Ö2	4	3	2	3	4	5	5	5	3
Ö3	4	4	3	4	4	5	5	5	5
Ö4	3	5	3	5	4	5	4	5	4

Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok Yüksek

PÖÇ1: Alanındaki bilgileri farklı disiplin alanlarından gelen bilgilerle bütünleştirerek yeni bilgiler oluşturmak
PÖÇ2: Alanı ile ilgili birey ve ailelerin sorunlarını çözmede vaka yöneticisi olarak rol almak
PÖÇ3: Alanıyla ilgili klinik rehberler ve klinik uygulama standartları geliştirmek
PÖÇ4: Alanındaki bir soruna bağımsız olarak çözüm yöntemi geliştirebilir
PÖÇ5: Mezun öğrencilerimiz alanı ile ilgili bilgilerini uzmanlık düzeyinde geliştirir
PÖÇ6: Mezun öğrencilerimiz Engelli Bakım alanında edinilen kuramsal ve uygulamalı bilgileri kullanabilir
PÖÇ7: Engelli bireylerin temel ihtiyaçlarını karşılayabilecek düzeyde sağlık bilgisine sahiptir ve bu bilgileri uygulamada kullanır.
PÖÇ8: Engelli bireylerin fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal gelişim özelliklerini tanır; buna göre uygun bakım-rehabilitasyon hizmeti verir
PÖÇ9: Engelli bireylerin günlük yaşam aktivitelerini destekleyecek uygulamaları planlar ve uygular.

HAZIRLAYAN	**KONTROL EDEN**	**ONAYLAYAN**

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU
ENGELLİ BAKIMI VE REHABİLİTASYON BÖLÜMÜ
2026-2027 BAHAR DÖNEMİ
ENGELLİ BAKIMI PLANI VE MODELLERİ I

Dersin Adı	Dersin Kodu	Zorunlu/ Seçmeli	AKTS Kredi	Ulusal Kredi	T	U
Engelli Bakımı Planı ve Modelleri I	EBR 203	Zorunlu	3	3	3	0

Dersin Gün ve Saati	Perşembe 09.00 – 11.50
Ders Görüşme Gün ve Saatleri	Perşembe 08.00 – 08.50
İletişim Bilgileri	faktas@agri.edu.tr
Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Ön Lisans
Bölümü/Programı	Engelli Bakımı ve Rehabilitasyon / Terapi ve Rehabilitasyon
Öğrenim Türü	Yüz yüze
Dersin Amacı	Engelli bireylerin bakımı ve rehabilitasyonunda uygulanacak modellerin tanıtımı, gösterilmesi, engelli bakım modüllerinin içeriklerinin sunulması, bu alanda kullanılan modüllerin incelenmesi.
Dersin Hedefi	Öğrencilerin; engelli bakımı ve rehabilitasyonu alanında temel kavramları kavrayarak birey merkezli bakım planı hazırlama süreçlerini öğrenmelerini, bakım planlamasında yer alan multidisipliner ekibin ve ailenin rolünü anlamalarını ve edindikleri teorik bilgileri mesleki uygulamalara aktarabilme becerisi kazanmalarını sağlamaktır.
Dersin İçeriği	Kapsamlı bakım planı kavramı ve özellikleri; bakım planı geliştirmede yaklaşım ve hizmet türleri; bakım planlama sürecinde iş birliği, iletişim ve multidisipliner ekibin rolleri; bakım ve rehabilitasyon planlamasında birey ve ailenin özellikleri, uyum süreçleri ile bireysel görüşme teknikleri.
Dersin Öğrenme Çıktıları	ÖÇ1: Kapsamlı bakım planı kavramını, ilkelerini, etik boyutunu ve bakım planı oluşturma aşamalarını açıklar. ÖÇ2: Birey merkezli bakım yaklaşımlarını ve yetersizlik türlerine göre bakım hizmet modellerini analiz eder. ÖÇ3: Bakım planı hazırlama ve uygulama sürecinde multidisipliner ekibin rollerini ve etkili iletişim/iş birliği yöntemlerini kavrar. ÖÇ4: Yetersizliği olan birey ve ailesinin uyum süreçlerini değerlendirerek planlama aşamasında birey ve aile ile etkili görüşme ve değerlendirme tekniklerini uygular.
Dersin Mesleğe Katkısı (bilgi, beceri ve yetkinlik)	Bu derste öğrenciler; engelli bakımı ve rehabilitasyonuna ilişkin temel kavramlar, mevzuat, etik ilkeler ve bakım modelleri hakkında teorik altyapı kazanır. Yetersizliği olan bireyin ihtiyaç ve potansiyellerine uygun, birey merkezli ve uygulanabilir bakım ve rehabilitasyon planları tasarlama becerisi elde eder. Bakım ve rehabilitasyon sürecinde yer alan farklı disiplinlerden uzmanlar (hekim, fizyoterapist, sosyal hizmet uzmanı vb.) ve aile ile etkili iletişim ile iş birliği kurma yetkinliği kazanır.
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Ders, anlatım, soru-cevap, tartışma, örnek olay incelemesi ve grup çalışmaları yöntemleriyle yürütülmektedir. Gerektiğinde görsel-işitsel materyaller ve güncel vaka örnekleri kullanılarak öğrencilerin aktif katılımı desteklenmektedir.
Dersin Ön Koşulu	---
Dersin Koordinatörü/Ders Yürütücüsü	Feyza Aktaş
Ölçme Değerlendirme	%40 Ara sınav, %60 Final ve Bütünleme

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN

Derste Yararlanılan Kaynaklar	Aksoy, V. (Ed.). (2018). *Engelli Bakımı ve Rehabilitasyonunu Planlama*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları (Yayın No: 3635). Altuntaş, B., Topcuoğlu, R. (2016) *Engelli Bakımı – Sosyal Bakım ve Kadın Emeği.* Ankara: Nika Yayınevi Karataş, Z. () *Manevi Değerler Boyutuyla Evde Bakım Hizmetleri*. Ankara: Açılım Yayınları. T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı. (2021). *Engelli Bakım Hizmetleri Standartları Kılavuzu*. Ankara: ASHB Yayınları. T.C. Resmi Gazete. *Bakıma Muhtaç Engellilerin Tespiti ve Bakım Hizmeti Verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik*

HAFTALIK DERS İÇERİĞİ			
HAFTA	**SAAT**	**ÖĞRETİM ÜYESİ**	**KONU**
1. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Dersin Tanıtımı ve Oryantasyon
2. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Kapsamlı Bakım Planlarının Geliştirilmesine Genel Bakış
3. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Bakım ve Rehabilitasyon Planı Geliştirmede Yaklaşımlar
4. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Bakım Planları Geliştirmede İş Birliği ve İletişim
5. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Bakım ve Rehabilitasyon Planı Geliştirmede Birey ve Aile
6. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Bakım Planlamada Değerlendirme ve Bilgi Toplama
7. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Bakım Planlamada Değerlendirme ve Bilgi Toplama
8. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Ara Sınav
9. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Bakım Planlamada Gereksinimlerin ve Hedefin Belirlenmesi
10. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Bakım Planlarının Yazılması
11. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Bakım Planlarının Uygulanması ve Etkinliğinin Değerlendirilmesi I
12. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Bakım Planlarının Uygulanması ve Etkinliğinin Değerlendirilmesi II
13. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Bakım Planlarının Uygulanması ve Etkinliğinin Değerlendirilmesi III
14. HAFTA	3	Feyza Aktaş	Tematik Film İzleme ve Sosyolojik/Bakım Odaklı Analiz

Dersin öğrenim çıktılarının program çıktıları ile olan ilişkileri

	P1	**P2**	**P3**	**P4**	**P5**	**P6**	**P7**	**P8**	**P9**
Ö1	3	4	2	3	3	5	3	4	3
Ö2	4	4	2	4	3	5	4	5	4
Ö3	5	5	2	3	3	4	3	4	3
Ö4	3	5	2	4	4	5	3	5	4

Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok Yüksek

PÖÇ1: Alanındaki bilgileri farklı disiplin alanlarından gelen bilgilerle bütünleştirerek yeni bilgiler oluşturmak
PÖÇ2: Alanı ile ilgili birey ve ailelerin sorunlarını çözmede vaka yöneticisi olarak rol almak
PÖÇ3: Alanıyla ilgili klinik rehberler ve klinik uygulama standartları geliştirmek
PÖÇ4: Alanındaki bir soruna bağımsız olarak çözüm yöntemi geliştirebilir
PÖÇ5: Mezun öğrencilerimiz alanı ile ilgili bilgilerini uzmanlık düzeyinde geliştirir
PÖÇ6: Mezun öğrencilerimiz Engelli Bakım alanında edinilen kuramsal ve uygulamalı bilgileri kullanabilir
PÖÇ7: Engelli bireylerin temel ihtiyaçlarını karşılayabilecek düzeyde sağlık bilgisine sahiptir ve bu bilgileri uygulamada kullanır.
PÖÇ8: Engelli bireylerin fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal gelişim özelliklerini tanır; buna göre uygun bakım-rehabilitasyon hizmeti verir
PÖÇ9: Engelli bireylerin günlük yaşam aktivitelerini destekleyecek uygulamaları planlar ve uygular.

HAZIRLAYAN	**KONTROL EDEN**	**ONAYLAYAN**

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU TERAPİ VE REHABİLİTASYON 2026/2027 GÜZ DÖNEMİ ANATOMİ_DERS PROGRAMI						
Dersin Adı	**Dersin Kodu**	**Zorunlu/ Seçmeli**	**AKTS Kredi**	**Ulusal Kredi**	**T**	**U**
	EBR101	Zorunlu	4	2	2	0
Dersin Gün ve Saati	Perşembe 13:00- 14:50					
Ders Görüşme Gün ve Saatleri	Çarşamba 13:00- 14:50					
İletişim Bilgileri						
Dersin Dili	Türkçe					
Dersin Düzeyi	Ön lisans					
Bölümü/Programı	Terapi ve Rehabilitasyon/Engelli Bakımı ve Rehabilitasyonu					
Öğrenim Türü	Yüz yüze					
Dersin Amacı	Öğrencilerin insan vücudunun anatomik organizasyonunu ve temel yapılarını bilimsel anatomi prensipleri doğrultusunda kavramalarını; anatomik terminolojiyi doğru ve etkin biçimde kullanmalarını; hareket ve destek sistemi ile dolaşım, solunum, sindirim, genito-üriner ve sinir sistemlerinin normal anatomik yapı ve ilişkileri hakkında temel ve mesleki düzeyde bilgi edinmelerini sağlamak ve bu bilgileri sağlık alanındaki mesleki uygulamalarına temel oluşturacak şekilde kullanabilmelerini sağlamaktır.					
Dersin Hedefi	Öğrencilerin insan vücudunun normal anatomik yapısını ve organizasyonunu temel anatomi prensipleri ve anatomik terminoloji doğrultusunda öğrenmelerini; kemik, eklem ve kas sistemleri ile dolaşım, solunum, sindirim, genito-üriner ve sinir sistemlerinin temel yapı ve fonksiyonlarını kavramalarını ve bu bilgileri mesleki uygulamalarında kullanabilmelerini sağlamaktır.					
Dersin İçeriği	Giriş ve Terminoloji, İskelet Sistemi, Eklemler, İskelet Kasları, Dolaşım Sistemi, Solunum Sistemi, Sindirim Sistemi, Genito-Üriner Sistem, Sinir Sistemi, Duyu Organları.					
Dersin Öğrenme Çıktıları	**Ö1:** İnsan vücudunun temel anatomik yapısını tanımlayabilir **Ö2:** Kemikleri, eklemleri ve kasları tanımlayabilir. **Ö3:** Dolaşım sistemini oluşturan organların temel yapısını tanımlayabilir **Ö4:** Solunum sistemini oluşturan organların temel yapısını tanımlayabilir **Ö5:** Sindirim sistemini oluşturan organların temel yapısını tanımlayabilir **Ö6:** Erkek ve kadın genito-üriner sistem yapılarını tanımlayabilir **Ö7:** Merkezi ve periferik sinir sistemi yapılarını tanımlayabilir					
Dersin Mesleğe Katkısı (bilgi, beceri ve yetkinlik)	Bu ders, öğrencilerin insan vücudunun anatomik yapısı, organ ve sistemlerin temel özellikleri ile anatomik terminolojiye ilişkin mesleki bilgi kazanmalarını sağlar. Öğrencilerin anatomik yapıların konumunu ve birbirleriyle olan ilişkilerini doğru şekilde tanımlayabilmelerine, edindikleri temel anatomi bilgilerini mesleki uygulamalarda etkin biçimde kullanabilmelerine katkıda bulunur. Bu doğrultuda ders, öğrencilerin mesleki bilgi, beceri ve yetkinliklerinin geliştirilmesine ve sağlık hizmetlerinin bilimsel temeller doğrultusunda yürütülmesine katkı sağlar.					
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Anlatım (Düz Anlatım), Soru-Cevap					
Dersin Ön Koşulu	-					

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN

Dersin Koordinatörü/Ders Yürütücüsü	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY
Ölçme Değerlendirme	Ara sınav %40, yarıyıl/yılsonu sınavı ve bütünleme sınavının etkisi ise %60 ağırlığındadır.
Derste Yararlanılan Kaynaklar	Hoca sunumları, yurt içi ve yurt dışı süreli kaynaklar,. Anatomi(2011)Editör Prof. Dr. Mustafa SARSILMAZ, İnsan Anatomisi ve Fizyolojisine Giriş(2002)Eldra Pearl SOLOMON,Ph D, Resimli İnsan Anatomisi(2002)Prof. Dr. Mehmet YILDIRIM, Sistematik Anatomi(2011), Prof. Dr. Mustafa Büyükmumcu

HAFTALIK DERS İÇERİĞİ			
HAFTA	**SAAT**	**ÖĞRETİM ÜYESİ**	**KONU**
1. HAFTA	2	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Giriş ve Terminoloji
2. HAFTA	2	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	İskelet Sistemi
3. HAFTA	2	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Eklemler
4. HAFTA	2	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	İskelet Kasları
5. HAFTA	2	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Sindirim Sistemi
6. HAFTA	2	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Solunum Sistemi
7. HAFTA	2	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Dolaşım Sistemi
8. HAFTA	2	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Boşaltım Sistemi
9. HAFTA	2	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Erkek Genital Sistemi
10. HAFTA	2	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Kadın Genital Sistemi
11. HAFTA	2	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Merkezi sinir sistemi I
12. HAFTA	2	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Merkezi sinir sistemi II
13. HAFTA	2	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Periferik Sinir Sistem
14. HAFTA	2	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Duyu Organları

Dersin öğrenim çıktılarının program çıktıları ile olan ilişkileri

	P1	**P2**	**P3**	**P4**	**P5**	**P6**	**P7**	**P8**	**P9**	**P10**	**P11**
Ö1	4	4	3	2	3	3	4	5	2	-	-
Ö2	3	4	2	2	1	3	4	5	1	-	-
Ö3	4	4	2	2	2	3	4	5	2	-	-
Ö4	4	3	2	2	1	2	4	5	1	-	-
Ö5	4	4	3	1	2	2	4	3	1	-	-
Ö6	4	4	2	1	1	2	4	4	2	-	-
Ö7	4	3	3	1	1	3	4	4	1	-	-

Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok Yüksek

PÖÇ1: Mezun öğrencilerimiz alanı ile ilgili bilgilerini uzmanlık düzeyinde geliştirir

HAZIRLAYAN	**KONTROL EDEN**	**ONAYLAYAN**

PÖÇ2: Mezun öğrencilerimiz engelli bakım alanında edinilen kuramsal ve uygulamalı bilgileri kullanabilir.
PÖÇ3: Alanındaki bilgileri farklı disiplin alanlarından gelen bilgilerle bütünleştirerek yeni bilgiler oluşturmak
PÖÇ4: Alanı ile ilgili birey ve ailelerin sorunlarını çözmede vaka yöneticisi olarak rol almak
PÖÇ5: Alanıyla ilgili klinik rehberler ve klinik uygulama standartları geliştirmek
PÖÇ6: Alanındaki bir sonra bağımsız olarak çözüm yöntemi geliştirebilmek
PÖÇ7: Engelli bireylerin temel ihtiyaçlarını karşılayabilecek düzeyde sağlık bilgisine sahiptir ve bu bilgileri uygulamada kullanır
PÖÇ8: Engelli bireylerin fiziksel zihinsel duygusal ve sosyal gelişim özelliklerini tanır ve bu doğrultuda uygun bakım ve rehabilitasyon hizmeti sunar
PÖÇ9: Engelli bireylerin günlük yaşam aktivitelerini destekleyecek uygulamaları planlar ve uygular

	T.C. AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ DERS İZLENCESİ FORMU	Doküman No	FR-179
		İlk Yayın Tarihi	26.02.2024
		Revizyon Tarihi	-
		Revizyon No	00
		Sayfa No	**1 / 3**

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU TERAPİ VE REHABİLİTASYON 2026/2027 GÜZ DÖNEMİ ENGELLİ BAKIMI VE REHBER UYGULAMA I DERS PROGRAMI						
Dersin Adı	**Dersin Kodu**	**Zorunlu/ Seçmeli**	**AKTS Kredi**	**Ulusal Kredi**	**T**	**U**
	EBR201	Zorunlu	5	4	5	1
Dersin Gün ve Saati			Salı 09:00- 15:50			
Ders Görüşme Gün ve Saatleri			Salı 09:00- 15:50			
İletişim Bilgileri						
Dersin Dili			Türkçe			
Dersin Düzeyi			Ön lisans			
Bölümü/Programı			Terapi ve Rehabilitasyon/Engelli Bakımı ve Rehabilitasyonu			
Öğrenim Türü			Yüz yüze			
Dersin Amacı			Engelli Bireylerin Bakımı ve Rehabilitasyonu konusunda bilgi sahibi olmak ve uygulama becerilerini kazanmak.			
Dersin Hedefi			Bakım hizmetlerinin uygulaması, Engelli Bakımı ve Rehabilitasyonu uygulama çalışmaları, Bakım evlerinin yapısının öğrenilmesi.			
Dersin İçeriği			Bakım hizmetlerinin kapsamı, Bakım hizmetlerinin uygulaması, Engelli Bakımı ve Rehabilitasyonu uygulama çalışmaları.			
Dersin Öğrenme Çıktıları			**Ö1:** Engelli bakımı konusunda beceri sahibi olmak **Ö2:** Engelli rehabilitasyonu konusunda bilgi sahibi olmak **Ö3:** Engelli Bakımı ve Rehabilitasyonu uygulamaları hakkında yeterli bilgi ve beceriye sahip olunması **Ö4:** Engelli Bakımı ve Rehabilitasyonu uygulamalarını öğrenmek. **Ö5**: Engellilerde sosyal bakım uygulamaları konusunda bilgi sahibi olmak.			
Dersin Mesleğe Katkısı (bilgi, beceri ve yetkinlik)			Öğrenciler bu derste alan derslerinde edindikleri bilgileri kullanarak özbakım becerisi sunma, sosyal beceri geliştirme konularında uygulama yapar.			
Öğretim Yöntem ve Teknikleri			Gözlem, Anlatım (Düz Anlatım), Soru-Cevap, gösterip yaptırma			
Dersin Ön Koşulu			-			
Dersin Koordinatörü/Ders Yürütücüsü			Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY			
Ölçme Değerlendirme			Ara sınav %40, yarıyıl/yılsonu sınavı ve bütünleme sınavının etkisi ise %60 ağırlığındadır.			
Derste Yararlanılan Kaynaklar			Yurt içi ve yurt dışı süreli kaynaklar			

HAZIRLAYAN	**KONTROL EDEN**	**ONAYLAYAN**

HAFTALIK DERS İÇERİĞİ			
HAFTA	**SAAT**	**ÖĞRETİM ÜYESİ**	**KONU**
1. HAFTA	6	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Engelliliği olan bireyi gözlemleme
2. HAFTA	6	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Engelliliği olan bireyi gözlemleme
3. HAFTA	6	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Engelliliği olan bireyi gözlemleme
4. HAFTA	6	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Engelliliği olan bireye özbakım becerisi uygulama, hasta pozisyonlama teknikleri
5. HAFTA	6	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Engelliliği olan bireye özbakım becerisi uygulama, hasta pozisyonlama teknikleri
6. HAFTA	6	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Engelliliği olan bireye özbakım becerisi uygulama, eklem hareket açıklığı egzersizleri
7. HAFTA	6	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Engelliliği olan bireye özbakım becerisi uygulama, eklem hareket açıklığı egzersizleri
8. HAFTA	6	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Engelliliği olan bireye özbakım becerisi uygulama, postüral hijyen teknikleri
9. HAFTA	6	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Engelliliği olan bireye özbakım becerisi uygulama, postüral hijyen teknikleri
10. HAFTA	6	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Engelliliği olan bireye özbakım becerisi uygulama, hasta transfer teknikleri
11. HAFTA	6	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Engelliliği olan bireye özbakım becerisi uygulama, hasta transfer teknikleri
12. HAFTA	6	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Engelliliği olan bireye özbakım becerisi uygulama
13. HAFTA	6	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Engelliliği olan bireye özbakım becerisi uygulama
14. HAFTA	6	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Engelliliği olan bireye özbakım becerisi uygulama

Dersin öğrenim çıktılarının program çıktıları ile olan ilişkileri

	P1	**P2**	**P3**	**P4**	**P5**	**P6**	**P7**	**P8**	**P9**	**P10**	**P11**
Ö1	4	4	4	4	4	4	4	4	4	-	-
Ö2	4	3	4	4	4	4	4	4	4	-	-
Ö3	3	4	4	4	3	4	3	4	4	-	-
Ö4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	-	-
Ö5	4	4	4	4	4	4	2	2	4	-	-

Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok Yüksek

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN

PÖÇ1: Mezun öğrencilerimiz alanı ile ilgili bilgilerini uzmanlık düzeyinde geliştirir
PÖÇ2: Mezun öğrencilerimiz engelli bakım alanında edinilen kuramsal ve uygulamalı bilgileri kullanabilir.
PÖÇ3: Alanındaki bilgileri farklı disiplin alanlarından gelen bilgilerle bütünleştirerek yeni bilgiler oluşturmak
PÖÇ4: Alanı ile ilgili birey ve ailelerin sorunlarını çözmede vaka yöneticisi olarak rol almak
PÖÇ5: Alanıyla ilgili klinik rehberler ve klinik uygulama standartları geliştirmek
PÖÇ6: Alanındaki bir sonra bağımsız olarak çözüm yöntemi geliştirebilmek
PÖÇ7: Engelli bireylerin temel ihtiyaçlarını karşılayabilecek düzeyde sağlık bilgisine sahiptir ve bu bilgileri uygulamada kullanır
PÖÇ8: Engelli bireylerin fiziksel zihinsel duygusal ve sosyal gelişim özelliklerini tanır ve bu doğrultuda uygun bakım ve rehabilitasyon hizmeti sunar
PÖÇ9: Engelli bireylerin günlük yaşam aktivitelerini destekleyecek uygulamaları planlar ve uygular

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU TERAPİ VE REHABİLİTASYON 2026/2027 GÜZ DÖNEMİ SAĞLIK VE HASTALIKLAR BİLGİSİ DERS PROGRAMI						
Dersin Adı	**Dersin Kodu**	**Zorunlu/ Seçmeli**	**AKTS Kredi**	**Ulusal Kredi**	**T**	**U**
	EBR103	Seçmeli	5	3	3	0
Dersin Gün ve Saati	Çarşamba 13:00- 15:50					
Ders Görüşme Gün ve Saatleri	Çarşamba 13:00- 15:50					
İletişim Bilgileri						
Dersin Dili	Türkçe					
Dersin Düzeyi	Ön lisans					
Bölümü/Programı	Terapi ve Rehabilitasyon/Engelli Bakımı ve Rehabilitasyonu					
Öğrenim Türü	Yüz yüze					
Dersin Amacı	Amaç, akut ve kronik hastalıklar, müdahaleleri ve bakım ile ilgili temel bilgileri öğretmektir.					
Dersin Hedefi	Bu dersin hedefi; öğrencilerin akut ve kronik hastalıkların temel özelliklerini, etiyolojilerini, belirti ve bulgularını kavramalarını; hastalıkların tanı, tedavi, müdahale ve bakım süreçlerine ilişkin temel bilgi edinmelerini ve bu bilgileri mesleki uygulamalarda doğru ve etkin biçimde kullanabilmelerini sağlamaktır.					
Dersin İçeriği	Akut ve kronik hastalıkların önemi ve epidemiyolojisi, Kronik hastalıklarda uyum süreci, Enfeksiyon mekanizması ve belirtileri, Solunum yolunun enfeksiyon hastalıkları ve bakımı, Astım- KOAH ve bakımı, Hipertansiyon ve bakımı, Diyabetes mellitus ve bakımı, Gastroenterit ve bakımı, Üriner sistem enfeksiyonları ve bakımı, Viral hepatitler - karaciğer sirozu ve bakımı, Akut- Kronik Böbrek Yetmezliği ve bakımı, Kolorektal kanserler, İrritabl barsak sendromu ve bakımı, Epilepsi ve bakımı, Romatoid Artrit ve bakımı					
Dersin Öğrenme Çıktıları	**Ö1:** Akut ve kronik hastalıkların tanımı ve özellikleri öğrenilir., **Ö2:** Akut ve kronik hastalıkların seyri ve önemini tanımlayabilir., **Ö3:** Akut ve kronik hastalıkların bakım süreci tanılanıp, planlanıp, uygulayabilir. **Ö4:** Enfeksiyon mekanizması, bulaş ve korunma yolları öğrenilir.					
Dersin Mesleğe Katkısı (bilgi, beceri ve yetkinlik)	Bu ders, öğrencilerin akut ve kronik hastalıkların temel özellikleri, belirti ve bulguları ile tanı, tedavi ve bakım süreçlerine ilişkin mesleki bilgi kazanmalarını sağlar. Öğrencilerin hastalıkların değerlendirilmesi ve bakım gereksinimlerinin belirlenmesine yönelik temel beceriler geliştirmelerine ve edindikleri bilgileri mesleki uygulamalara aktarabilmelerine katkıda bulunur. Ayrıca sağlık hizmetlerinin sunumunda hastalık ve bakım süreçlerini bütüncül bir yaklaşımla değerlendirme ve mesleki sorumluluklarını etkin biçimde yerine getirme yetkinliğini destekler..					
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Anlatım (Düz Anlatım), Soru-Cevap, Öğrenci sunuları					
Dersin Ön Koşulu	-					
Dersin Koordinatörü/Ders Yürütücüsü	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY					
Ölçme Değerlendirme	Ara sınav %40, yarıyıl/yılsonu sınavı ve bütünleme sınavının etkisi ise %60 ağırlığındadır.					

Derste Yararlanılan Kaynaklar	Hoca sunumları, yurt içi ve yurt dışı süreli kaynaklar, Hastalıkların Patofizyolojisi

HAFTALIK DERS İÇERİĞİ			
HAFTA	**SAAT**	**ÖĞRETİM ÜYESİ**	**KONU**
1. HAFTA	3	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Akut ve kronik hastalıkların önemi ve epidemiyolojisi
2. HAFTA	3	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Kronik hastalıklarda uyum süreci
3. HAFTA	3	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Enfeksiyon mekanizması ve belirtileri
4. HAFTA	3	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Solunum yolunun enfeksiyon hastalıkları ve bakım
5. HAFTA	3	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Astım- KOAH ve bakım
6. HAFTA	3	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Hipertansiyon ve bakım
7. HAFTA	3	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Diyabetes mellitus ve bakım
8. HAFTA	3	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Gastroenterit ve bakım
9. HAFTA	3	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Üriner sistem hastalıkları ve bakım
10. HAFTA	3	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Viral hepatitler, karaciğer sirozu ve bakım
11. HAFTA	3	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Akut-kronik böbrek yetmezliği ve bakım
12. HAFTA	3	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Kolorektal kanserler, irritabl bağırsak sendromu ve bakım
13. HAFTA	3	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Epilepsi ve bakım
14. HAFTA	3	Öğr. Gör. İbrahim Halil AKÇAY	Romatoid artrit ve bakım

Dersin öğrenim çıktılarının program çıktıları ile olan ilişkileri

	P1	**P2**	**P3**	**P4**	**P5**	**P6**	**P7**	**P8**	**P9**	**P10**	**P11**
Ö1	4	4	4	1	1	3	4	4	4	-	-
Ö2	4	4	3	1	1	3	3	4	3	-	-
Ö3	4	4	5	1	1	4	4	3	4	-	-
Ö4	4	4	4	1	1	4	4	4	4	-	-

Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok Yüksek

PÖÇ1: Mezun öğrencilerimiz alanı ile ilgili bilgilerini uzmanlık düzeyinde geliştirir
PÖÇ2: Mezun öğrencilerimiz engelli bakım alanında edinilen kuramsal ve uygulamalı bilgileri kullanabilir.
PÖÇ3: Alanındaki bilgileri farklı disiplin alanlarından gelen bilgilerle bütünleştirerek yeni bilgiler oluşturmak
PÖÇ4: Alanı ile ilgili birey ve ailelerin sorunlarını çözmede vaka yöneticisi olarak rol almak
PÖÇ5: Alanıyla ilgili klinik rehberler ve klinik uygulama standartları geliştirmek
PÖÇ6: Alanındaki bir sonra bağımsız olarak çözüm yöntemi geliştirebilmek
PÖÇ7: Engelli bireylerin temel ihtiyaçlarını karşılayabilecek düzeyde sağlık bilgisine sahiptir ve bu bilgileri uygulamada kullanır
PÖÇ8: Engelli bireylerin fiziksel zihinsel duygusal ve sosyal gelişim özelliklerini tanır ve bu doğrultuda uygun bakım ve rehabilitasyon hizmeti sunar
PÖÇ9: Engelli bireylerin günlük yaşam aktivitelerini destekleyecek uygulamaları planlar ve uygular

HAZIRLAYAN	**KONTROL EDEN**	**ONAYLAYAN**

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU TERAPİ VE REHABİLİTASYON BÖLÜMÜ 2026/2027 GÜZ DÖNEMİ ALTERNATİF İLETİŞİM BECERİLERİ DERS PROGRAMI						
Dersin Adı	**Dersin Kodu**	**Zorunlu/ Seçmeli**	**AKTS Kredi**	**Ulusal Kredi**	**T**	**U**
	EBR213	Seçmeli	2	1	0	2
Dersin Gün ve Saati			Program web sayfasında ilan edilecektir.			
Ders Görüşme Gün ve Saatleri			Program web sayfasında ilan edilecektir.			
İletişim Bilgileri						
Dersin Dili			Türkçe			
Dersin Düzeyi			Lisans			
Bölümü/Programı			Terapi ve Rehabilitasyon/Engelli Bakım Prg.			
Öğrenim Türü			Yüz yüze			
Dersin Amacı			Öğrenciler bu derste zihinsel, fiziksel, işitme, görme ya da çoklu yetersizliği olan bireylerin kendini ifade etme becerilerinin arttırılmasını öğreneceklerdir			
Dersin Hedefi			İletişim, iletişim süreçlerini aktif hale getirme, ortak ilgi, sıra alma becerilerini geliştirme.			
Dersin İçeriği			Zihinsel, fiziksel, işitme, görme ya da çoklu yetersizliği olan bireylerin kendini ifade etme becerilerinin arttırılması, iletişim sürecini anlama, dikkat süreçlerini aktif hale getirme, açık ve kapalı uçlu soru sorarak iletişim kurma, beden dilini kullanma, alternatif iletişim becerisi geliştirebilme ve Türk İşaret Dilini aktif şekilde kullanacaklardır			
Dersin Öğrenme Çıktıları			**Ö1:** Engellilerin iletişim özellikleri **Ö2:** İletişim ögeleri **Ö3:** Türk işaret dili			
Dersin Mesleğe Katkısı (bilgi, beceri ve yetkinlik)			Engellilerin iletişim özelliklerini açıklar, İletişim ögelerini tanımlar, örnekler vererek açıklar, Türk işaret dili ile basit cümleler kurar			
Öğretim Yöntem ve Teknikleri			Anlatım (Düz Anlatım), gösterip yaptırma			
Dersin Ön Koşulu			---			
Dersin Koordinatörü/Ders Yürütücüsü			Öğr. Gör. Zehra SAKALLI			
Ölçme Değerlendirme			Ara sınav %40, yarıyıl/yılsonu sınavı ve bütünleme sınavının etkisi ise %60 ağırlığındadır.			
Derste Yararlanılan Kaynaklar			Türk İşaret Dili Sözlüğü (MEB)			

HAZIRLAYAN	**KONTROL EDEN**	**ONAYLAYAN**

HAFTALIK DERS İÇERİĞİ			
HAFTA	**SAAT**	**ÖĞRETİM ÜYESİ**	**KONU**
1. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Engellilerin iletişim özellikleri
2. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	İletişim ögeleri
3. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Türk İşaret Dili tarihçesi
4. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Parmak alfabesi
5. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Aile kavramları
6. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Okul kavramları
7. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Sağlık kavramları
8. HAFTA	1	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Vize sınavı
9. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Spor kavramları
10. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Coğrafi kavramlar
11. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	İsimler
12. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	İsimler
13. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Fiiller
14. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Basit cümle kurma

Dersin öğrenim çıktılarının program çıktıları ile olan ilişkileri

	P1	**P2**	**P3**	**P4**	**P5**	**P6**	**P7**	**P8**	**P9**	**P10**	**P11**
Ö1	5										
Ö2		5									
Ö3			5								
Ö4											

Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok Yüksek

PÖÇ1: Öğrencilerimiz alanı ile ilgili bilgilerini geliştirir
PÖÇ2: Engelli bakım alanında edinilen kuramsal ve uygulamalı bilgileri kullanır
PÖÇ3: Alanındaki bilgileri farklı disiplin alanındaki bilgilerle bütünleştirir
PÖÇ4: Alanı ile ilgili birey ve ailelerin sorunlarını çözmede rol alır
PÖÇ5: Alanıyla ilgili klinik uygulama standartlarına uyar
PÖÇ6: Alanındaki soruna bağımsız çözüm üretir
PÖÇ7: Engelli bireyin temel ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde sağlık bilgisine sahiptir, bu bilgileri uygulamada kullanır
PÖÇ8: Engelli bireylerin fiziksel, zihinsel, duygusal, sosyal gelişim özelliklerini tanır ve bu doğrultuda uygun bakım ve rehabilitasyon hizmeti sunar
PÖÇ9: Engelli bireylerin günlük yaşam aktivitelerini destekleyecek uygulamaları planlar ve uygular
PÖÇ10:
PÖÇ11:

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU
TERAPİ VE REHABİLİTASYON BÖLÜMÜ
2026/2027 GÜZ DÖNEMİ MESLEK ETİĞİ VE ENGELLİ HAKLARI DERS PROGRAMI

Dersin Adı	**Dersin Kodu**	**Zorunlu/ Seçmeli**	**AKTS Kredi**	**Ulusal Kredi**	**T**	**U**
	EBR107	Seçmeli	3	2	2	0

Dersin Gün ve Saati	Program web sayfasında ilan edilecektir.
Ders Görüşme Gün ve Saatleri	Program web sayfasında ilan edilecektir.
İletişim Bilgileri	
Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Lisans
Bölümü/Programı	Terapi ve Rehabilitasyon/Engelli Bakım Prg.
Öğrenim Türü	Yüz yüze
Dersin Amacı	1) Var olan uygulamadaki yasaların dayandığı, kanunların bilinmesi, güncellenmesi ve yorumlanmasını sağlamak ve bu yasaların özürlüler için önemini ortaya koymak. 2) Engellilerin hayatlarını kolaylaştıracak, her vatandaş kadar bu haklardan kaynaklanan haklarını kullanmanın gerekliliğinin bilinmesi, ve bu bilginin uygulamada engellilerden yana kullanılmasının teşviki amaçlanmaktadır… 3) Bireyin düşünce, duygu ve davranışlarının yaşamındaki önemini göstermenin yanı sıra, kanunlarla, özürlüler için düzenlenmiş yaşanabilir oluşum ve gelişim sürecini kavramak, uygulamada kakı yapmak için; sorumluluk bilinci oluşturmak 4) İnsanların sosyal gruplar içindeki, etkileşimlerini ve sosyal çevrenin birey, bireyin çevre üzerindeki etkisini ve uyma davranışının yönünü tayin etmek..
Dersin Hedefi	Öğrencilerin engelli bakımı ve rehabilitasyonu mesleğinin temel mesleki ilkelerinin öğrenilmesi ve çalışma hayatında engelli bireylerin daha sağlıklı, toplumla bütünleşmiş ilkeli ve onurlu bir yaşam sürdürmelerini benimseyen bir bakış açısı kazandırmaktır. Engelliler, Anayasa, Yasa, Kanun Hükmünde Kararname, Bakanlar Kurulu Kararları, Genelgeler, Tebliğler ve Yönetmelik ile belirlenmiş vatandaşlık haklarına sahiptir. Engellilerin hayatlarını kolaylaştıran düzenlemelerin dayandığı yasa ve yönetmeliklerin hangi alanda ne tür kolaylıklar getirdiğini, bu hakları nasıl kullanacağının öğretilmesi.
Dersin İçeriği	Engellilerin, Anayasa, Yasa, Kanun Hükmünde Kararname, Bakanlar Kurulu Kararları, Genelgeler, Tebliğler ve Yönetmelik ile belirlenmiş vatandaşlık hakları, engellilerin hayatlarını kolaylaştıran düzenlemelerin dayandığı yasal düzenlemeler.
Dersin Öğrenme Çıktıları	**Ö1:** Engellilerin anayasal hakları **Ö2:** kanunlardan kaynaklanan haklar **Ö3:** Belediye kanunu **Ö4:** Deniz/İş kanunu Ö5: Kanun hükmünde kararnameler
Dersin Mesleğe Katkısı (bilgi, beceri ve yetkinlik)	Temel kavramları tanır. Engellilerin anayasal, yasal haklarını bilir. Hak arama sürecini açıklar. Gerektiğinde hak savunucusu olarak görev alır.
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Anlatım (Düz Anlatım), Soru-Cevap, Tartışma
Dersin Ön Koşulu	---

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN

Dersin Koordinatörü/Ders Yürütücüsü	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI
Ölçme Değerlendirme	Ara sınav %40, yarıyıl/yılsonu sınavı ve bütünleme sınavının etkisi ise %60 ağırlığındadır.
Derste Yararlanılan Kaynaklar	Engelli hakları (bekad yayınları) Anayasa/kanun metinleri

HAFTALIK DERS İÇERİĞİ			
HAFTA	**SAAT**	**ÖĞRETİM ÜYESİ**	**KONU**
1. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Engellilerin anayasal hakları
2. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Engellilerin kanuni hakları
3. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Engellilerin sosyal hakları
4. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Engellilerin çalışma şartları ve dinlenme hakkı
5. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Engellilerin korunması ve toplum hayatına intibaklarını sağlayıcı tedbirlerin alınması
6. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Engellilerin haklarına ilişkin sözleşmenin onaylanması kanunu
7. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Özürlüler ve bazı KHK değişiklik yapılması hk. Kanunların, 65 yaşını ddoldurmuş muhtaç güçsüz kimsesiz Türk Vatandaşlarına aylık bağlanması ile devlet sporcusu ünvanı verilmesi hakkında kanun
8. HAFTA	1	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Vize sınavı
9. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Çalışma ve sosyal güvenlik bakanlığının teşkilat ve görevleri hakkında kanun
10. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Devlet memurları kanunu
11. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Spor genel md. Teşkilat ve görevleri hakkındaki kanun
12. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Sosyal sigortalar ve genel sağlık sigortası kanunu
13. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Aile ve sosyal politikalar bakanlığının teşkilat ve görevleri hakkında KHK
14. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Bakanlar kurulu kararları, özel eğitim yönetmeliği, ÖSYM ve sınav uygulamaları, istihdam olanakları.

Dersin öğrenim çıktılarının program çıktıları ile olan ilişkileri

	P1	**P2**	**P3**	**P4**	**P5**	**P6**	**P7**	**P8**	**P9**	**P10**	**P11**

HAZIRLAYAN	**KONTROL EDEN**	**ONAYLAYAN**

Ö1	3										
Ö2											
Ö3			5								
Ö4				5	4						

Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok Yüksek

PÖÇ1: Öğrencilerimiz alanı ile ilgili bilgilerini geliştirir
PÖÇ2: Engelli bakım alanında edinilen kuramsal ve uygulamalı bilgileri kullanır
PÖÇ3: Alanındaki bilgileri farklı disiplin alanındaki bilgilerle bütünleştirir
PÖÇ4: Alanı ile ilgili birey ve ailelerin sorunlarını çözmede rol alır
PÖÇ5: Alanıyla ilgili klinik uygulama standartlarına uyar
PÖÇ6: Alanındaki soruna bağımsız çözüm üretir
PÖÇ7: Engelli bireyin temel ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde sağlık bilgisine sahiptir, bu bilgileri uygulamada kullanır
PÖÇ8: Engelli bireylerin fiziksel, zihinsel, duygusal, sosyal gelişim özelliklerini tanır ve bu doğrultuda uygun bakım ve rehabilitasyon hizmeti sunar
PÖÇ9: Engelli bireylerin günlük yaşam aktivitelerini destekleyecek uygulamaları planlar ve uygular
PÖÇ10:
PÖÇ11:

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ MESLEK YÜKSEKOKULU TERAPİ VE REHABİLİTASYON BÖLÜMÜ 2026/2027 GÜZ DÖNEMİ HASTA ÇOCUKLARIN GELİŞİMİ VE EĞİTİMİ DERS PROGRAMI						
Dersin Adı	**Dersin Kodu**	**Zorunlu/ Seçmeli**	**AKTS Kredi**	**Ulusal Kredi**	**T**	**U**
	EBR205	Zorunlu	3	3	3	0
Dersin Gün ve Saati	Program web sayfasında ilan edilecektir.					
Ders Görüşme Gün ve Saatleri	Program web sayfasında ilan edilecektir.					
İletişim Bilgileri						
Dersin Dili	Türkçe					
Dersin Düzeyi	Lisans					
Bölümü/Programı	Terapi ve Rehabilitasyon/Engelli Bakım Prg.					
Öğrenim Türü	Yüz yüze					
Dersin Amacı	Öğrencilerin çocuk hastalıklarını, çocuk bakımını, beslenmeyi, hastalık faktörlerini, evde ve hastanede eğitim uygulamalarını öğrenmeleri.					
Dersin Hedefi	Öğrencilerin çocuk hastalıklarını tanımaları, bakımı konusunda bilgilerini arttırmaları.					
Dersin İçeriği	Özürlülük, zedelenme, yetersizlik gibi temel kavramlara değinilecek. Süreğen hastalıklardan başlıları (özürlüler) ile yatalak ve ortopedik hastalıklıların tıbbi ve tedavi süreçleri, nitelikli sağlık bakımı ve öğretiminin birlikte yürütülmesi, eğitim ortamlarında sağlık bakımının sürdürülmesi, ek sağlık sorunlarının ortaya çıkmasının önlenmesi, okuldaki sağlık bilgisi ile öğretmen iş birliğinin saplanması, genel sağlık bakım süreçleri ve rutin sağlık izleme süreçleri (nöbet, beslenme, ilaçların kullanımı, ağız ve diş bakımı vb.) ele alınacaktır.					
Dersin Öğrenme Çıktıları	**Ö1:** Temel kavramlar **Ö2:** Hastalık sebepleri **Ö3:** Göz- kulak sorunları **Ö4:** Dolaşım sistem sorunları Ö5: Endokrin sistem sorunları Ö6: Sendromlar- evde ve hastanede eğitim					
Dersin Mesleğe Katkısı (bilgi, beceri ve yetkinlik)	Temel kavramları tanır. Hastalık sebeplerini açıklar. Engel oluşturan sendromları tanır. Evde ve hastanede eğitim uygulamalarını açıklar.					
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Anlatım (Düz Anlatım), Soru-Cevap, Tartışma					
Dersin Ön Koşulu	---					
Dersin Koordinatörü/Ders Yürütücüsü	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI					
Ölçme Değerlendirme	Ara sınav %40, yarıyıl/yılsonu sınavı ve bütünleme sınavının etkisi ise %60 ağırlığındadır.					
Derste Yararlanılan Kaynaklar	Çocuk hastalıkları (eğiten kitap), Zihin engelliler ve eğitimleri (kök yayıncılık)					

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN

HAFTALIK DERS İÇERİĞİ			
HAFTA	**SAAT**	**ÖĞRETİM ÜYESİ**	**KONU**
1. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Temel sağlık terimleri
2. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Hastalık belirtileri
3. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Sindirim sistemi sorunları
4. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Solunum sistemi sorunları
5. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Dolaşım sistemi sorunları
6. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Üriner sistemi sorunları
7. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Göz-kulak sorunları
8. HAFTA	1	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Vize sınavı
9. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Endokrin sistem- kemik kas eklem sistem sorunları
10. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Sendromlar
11. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Zihin engeli
12. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	İşitme engeli
13. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Görme engeli
14. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Bedensel engel

Dersin öğrenim çıktılarının program çıktıları ile olan ilişkileri

	P1	**P2**	**P3**	**P4**	**P5**	**P6**	**P7**	**P8**	**P9**	**P10**	**P11**
Ö1	4										
Ö2		3									
Ö3				4							
Ö4					5						

Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok Yüksek

PÖÇ1: Öğrencilerimiz alanı ile ilgili bilgilerini geliştirir
PÖÇ2: Engelli bakım alanında edinilen kuramsal ve uygulamalı bilgileri kullanır
PÖÇ3: Alanındaki bilgileri farklı disiplin alanındaki bilgilerle bütünleştirir
PÖÇ4: Alanı ile ilgili birey ve ailelerin sorunlarını çözmede rol alır
PÖÇ5: Alanıyla ilgili klinik uygulama standartlarına uyar
PÖÇ6: Alanındaki soruna bağımsız çözüm üretir
PÖÇ7: Engelli bireyin temel ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde sağlık bilgisine sahiptir, bu bilgileri uygulamada kullanır
PÖÇ8: Engelli bireylerin fiziksel, zihinsel, duygusal, sosyal gelişim özelliklerini tanır ve bu doğrultuda uygun bakım ve rehabilitasyon hizmeti sunar
PÖÇ9: Engelli bireylerin günlük yaşam aktivitelerini destekleyecek uygulamaları planlar ve uygular
PÖÇ10:
PÖÇ11:

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ MESLEK YÜKSEKOKULU TERAPİ VE REHABİLİTASYON BÖLÜMÜ 2026/2027 GÜZ DÖNEMİ ENGELLİ BAKIMI VE REHBER UYGULAMA I DERS PROGRAMI						
Dersin Adı	**Dersin Kodu**	**Zorunlu/ Seçmeli**	**AKTS Kredi**	**Ulusal Kredi**	**T**	**U**
	EBR201	Zorunlu	5	4	1	5
Dersin Gün ve Saati	Program web sayfasında ilan edilecektir.					
Ders Görüşme Gün ve Saatleri	Program web sayfasında ilan edilecektir.					
İletişim Bilgileri						
Dersin Dili	Türkçe					
Dersin Düzeyi	Lisans					
Bölümü/Programı	Terapi ve Rehabilitasyon/Engelli Bakım Prg.					
Öğrenim Türü	Yüz yüze					
Dersin Amacı	Engelli Bireylerin Bakımı ve Rehabilitasyonu konusunda bilgi sahibi olmak ve uygulama becerilerini kazanmak.					
Dersin Hedefi	Bu derste temel hedef zihin özellikleri bakımından farklı gelişen bireylerin temel özelliklerini öğrenmek ve uygun öğretim hizmetlerinin sunulmasının öğretilmesidir					
Dersin İçeriği	Bakım hizmetlerinin kapsamı, Bakım hizmetlerinin uygulaması, Engelli Bakımı ve Rehabilitasyonu uygulama çalışmaları.					
Dersin Öğrenme Çıktıları	**Ö1:** Engelli bakımı konusunda beceri sahibi olmak **Ö2:** Engelli rehabilitasyonu konusunda bilgi sahibi olmak **Ö3:**Engelli Bakımı ve Rehabilitasyonu uygulamaları hakkında yeterli bilgi ve beceriye sahip olunması **Ö4:**Engelli Bakımı ve Rehabilitasyonu uygulamalarını öğrenmek. **Ö5**:Engellilerde sosyal bakım uygulamaları konusunda bilgi sahibi olmak.					
Dersin Mesleğe Katkısı (bilgi, beceri ve yetkinlik)	Öğrenciler bu derste alan derslerinde edindikleri bilgileri kullanarak özbakım becerisi sunma, sosyal beceri geliştirme konularında uygulama yapar.					
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Anlatım (Düz Anlatım), Soru-Cevap, gösterip yaptırma					
Dersin Ön Koşulu	---					
Dersin Koordinatörü/Ders Yürütücüsü	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI					
Ölçme Değerlendirme	Ara sınav %40, yarıyıl/yılsonu sınavı ve bütünleme sınavının etkisi ise %60 ağırlığındadır.					
Derste Yararlanılan Kaynaklar	Özbakım becerilerinin öğretimi (nihal varol)					

HAZIRLAYAN	**KONTROL EDEN**	**ONAYLAYAN**

HAFTALIK DERS İÇERİĞİ			
HAFTA	**SAAT**	**ÖĞRETİM ÜYESİ**	**KONU**
1. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Yetersizliği olan bireyi gözlemleme
2. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Yetersizliği olan bireyi gözlemleme
3. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Yetersizliği olan bireyi gözlemleme
4. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Yetersizliği olan bireye özbakım becerisi uygulama
5. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Yetersizliği olan bireye özbakım becerisi uygulama
6. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Yetersizliği olan bireye özbakım becerisi uygulama
7. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Yetersizliği olan bireye özbakım becerisi uygulama
8. HAFTA	1	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Vize sınavı
9. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Yetersizliği olan bireye özbakım becerisi uygulama
10. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Yetersizliği olan bireye özbakım becerisi uygulama
11. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Yetersizliği olan bireye özbakım becerisi uygulama
12. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Yetersizliği olan bireye özbakım becerisi uygulama
13. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Yetersizliği olan bireye özbakım becerisi uygulama
14. HAFTA	3	Öğr. Gör. Zehra SAKALLI	Yetersizliği olan bireye özbakım becerisi uygulama

Dersin öğrenim çıktılarının program çıktıları ile olan ilişkileri

	P1	**P2**	**P3**	**P4**	**P5**	**P6**	**P7**	**P8**	**P9**	**P10**	**P11**
Ö1	5	5	4	4	5	4	5	5	4		
Ö2	5	5	4	4	5	4	5	5	4		
Ö3	5	5	4	4	5	4	5	5	4		
Ö4	5	5	4	4	5	4	5	5	4		
	5	5	4	4	5	4	5	5	4		

Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok Yüksek

PÖÇ1: Öğrencilerimiz alanı ile ilgili bilgilerini geliştirir
PÖÇ2: Engelli bakım alanında edinilen kuramsal ve uygulamalı bilgileri kullanır
PÖÇ3: Alanındaki bilgileri farklı disiplin alanındaki bilgilerle bütünleştirir
PÖÇ4: Alanı ile ilgili birey ve ailelerin sorunlarını çözmede rol alır
PÖÇ5: Alanıyla ilgili klinik uygulama standartlarına uyar
PÖÇ6: Alanındaki soruna bağımsız çözüm üretir
PÖÇ7: Engelli bireyin temel ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde sağlık bilgisine sahiptir, bu bilgileri uygulamada kullanır
PÖÇ8: Engelli bireylerin fiziksel, zihinsel, duygusal, sosyal gelişim özelliklerini tanır ve bu doğrultuda uygun bakım ve rehabilitasyon hizmeti sunar
PÖÇ9: Engelli bireylerin günlük yaşam aktivitelerini destekleyecek uygulamaları planlar ve uygular
PÖÇ10:
PÖÇ11:

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU ENGELLİ BAKIM VE REHABİLİTASYON BÖLÜMÜ 2026/2027 GÜZ DÖNEMİ BESLENME İLKELERİ DERS PROGRAMI						
Dersin Adı	**Dersin Kodu**	**Zorunlu/ Seçmeli**	**AKTS Kredi**	**Ulusal Kredi**	**T**	**U**
BESLENME İLKELERİ	EBR209	Seçmeli	2	2	2	0

Dersin Gün ve Saati	Çarşamba 10:00-12:00
Ders Görüşme Gün ve Saatleri	Çarşamba10:00-12:00
İletişim Bilgileri	
Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Lisans
Bölümü/Programı	Terapi ve Rehabilitasyon Bölümü/Engelli Bakımı ve Rehabilitasyon Prog.
Öğrenim Türü	Yüz yüze
Dersin Amacı	Beslenmenin sağlık üzerindeki önemini kavrayarak bireylerin yeterli ve dengeli beslenmesine yönelik temel bilgi ve becerileri kazandırmak; besin öğeleri, besin grupları, enerji gereksinimi, özel durumlarda beslenme ve beslenme ile ilişkili sağlık sorunları hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlamaktır.
Dersin Hedefi	Öğrencilerin beslenme ve sağlık arasındaki ilişkiyi açıklayabilmeleri, toplumda görülen beslenme sorunlarını ve nedenlerini değerlendirebilmeleri, temel besin öğelerini ve besin gruplarını tanıyabilmeleri, bireyin enerji ve besin gereksinimini değerlendirebilmeleri ve farklı hastalık ve yaşam dönemlerinde uygun beslenme ilkelerini açıklayabilmeleridir.
Dersin İçeriği	Bilimsel literatür taraması ve kaynak araştırma teknikleri; seminer ve proje Sağlık ve beslenme ilişkisi, toplumda beslenme sorunları ve nedenleri, besin öğeleri, karbonhidratlar, proteinler, yağlar ve vitaminler, su ve mineraller, posa ve yaşlılarda posalı gıdalarla beslenme, besin grupları ve besin piramidi, içecekler ve özellikleri, probiyotikler, yeterli ve dengeli beslenme ilkeleri, enerji gereksinimi, ideal boy ve kilo, obezite ve obezitenin yol açtığı hastalıklar, diyabette beslenme, kardiyovasküler hastalıklarda beslenme ve yaşlılarda beslenme özelliklerini kapsamaktadır.
Dersin Öğrenme Çıktıları	**Ö1:** Beslenme ile sağlık arasındaki ilişkiyi ve yeterli-dengeli beslenmenin temel ilkelerini açıklayabilir. **Ö2:** Karbonhidrat, protein, yağ, vitamin, mineral, su ve posa gibi temel besin öğelerinin özelliklerini, işlevlerini ve beslenmedeki önemini açıklayabilir. **Ö3:** Besin gruplarını, besin piramidini, enerji gereksinimini ve bireyin temel beslenme gereksinimlerini değerlendirebilir. **Ö4:** Mesleki konularda işbirliği yapabilir, grup çalışmasına katılabilir ve topluluk Obezite, diyabet, kardiyovasküler hastalıklar ve yaşlılık gibi özel durumlarda uygun beslenme ilkelerini açıklayabilir ve sağlıklı beslenmeye yönelik öneriler geliştirebilir.
Dersin Mesleğe Katkısı (bilgi, beceri ve yetkinlik)	**Bilgi:** Öğrencilerin engelli bireylerin sosyal hakları, eğitim sorunları, sosyal rehabilitasyonu, iletişimi, spor ve egzersiz uygulamaları ile yardımcı araç-gereçler konusunda güncel bilgi edinmelerini sağlar. **Beceri:** Literatür tarama, bilimsel bilgiye ulaşma ve değerlendirme, proje hazırlama, etkili sunum yapma, topluluk önünde konuşma ve mesleki iletişim becerilerini geliştirir. **Yetkinlik:** Öğrencilerin analitik düşünme, problem çözme, işbirliği yapma, bilimsel bilgiyi mesleki uygulamalara aktarabilme ve güncel mesleki konuları bağımsız olarak araştırıp değerlendirebilme yetkinliklerini destekler.
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Anlatım, soru-cevap, tartışma, beyin fırtınası, örnek olay incelemesi, Beslenme ile ilgili güncel araştırmaların incelenmesi, Bireysel ve grup çalışmaları
Dersin Ön Koşulu	---

Dersin Koordinatörü/Ders Yürütücüsü	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN
Ölçme Değerlendirme	Ara sınav %40, yarıyıl/yılsonu sınavı ve bütünleme sınavının etkisi ise %60 ağırlığındadır.
Derste Yararlanılan Kaynaklar	Kutluay Merdol, T. (Ed.). (2019). *Genel beslenme*. Anadolu Üniversitesi. Karakaş, H. B., & Çarkcı, M. (2022). *Sağlıklı beslenme ve fiziksel aktivite: Öğretmen el kitabı*. T.C. Sağlık Bakanlığı. T.C. Sağlık Bakanlığı. (2019). *Türkiye beslenme rehberi (TÜBER)*. Sağlık Bakanlığı. Aksoy, M., Baysal, A., Keçecioğlu, S., Besler, T., & Pekcan, G. (2002). *Diyet el kitabı*. Hatiboğlu Basın Yayın. Aksoy, M. (2000). *Beslenme biyokimyası*. Hatiboğlu Basın Yayın. Aydıntuğ, S. (2002). *Klinik nütrisyon*. Ankara. Baysal, A. (2010). *Genel beslenme* (13. bs.). Hatiboğlu Yayınevi. Nişancı Kılınç, F., Çakır, B., & Daşgın, H. (t.y.). *Hasta, yaşlı ve özel gereksinimli bireylerde beslenme*. Vize Yayıncılık.

HAFTALIK DERS İÇERİĞİ			
HAFTA	**SAAT**	**ÖĞRETİM ÜYESİ**	**KONU**
1. HAFTA	2	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Beslenmeye Giriş: Beslenme kavramı, beslenmenin sağlık açısından önemi, beslenme-sağlık ilişkisi
2. HAFTA	2	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Toplumda Beslenme Sorunları: Yetersiz ve dengesiz beslenme, beslenme sorunlarının nedenleri, beslenme sorunlarının sağlık üzerindeki etkileri
3. HAFTA	2	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Besin Öğeleri I: Karbonhidratlar; sınıflandırılması, kaynakları, görevleri ve sağlık açısından önemi
4. HAFTA	2	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Besin Öğeleri II: Proteinler; görevleri, kaynakları, protein gereksinimi ve protein kalitesi
5. HAFTA	2	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Besin Öğeleri III: Yağlar; görevleri, yağ asitleri, besin kaynakları ve sağlığa etkileri
6. HAFTA	2	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Vitaminler: Yağda ve suda çözünen vitaminler, görevleri, kaynakları ve yetersizlik durumları
7. HAFTA	2	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Besin Grupları ve Besin Piramidi: Besin grupları, besin çeşitliliği, besin piramidi ve sağlıklı beslenme modeli
8. HAFTA	2	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Yeterli ve Dengeli Beslenme ve Enerji Gereksinimi: Enerji dengesi, enerji gereksinimi, ideal boy-kilo, BKİ ve temel antropometrik değerlendirmeler
9. HAFTA	2	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Obezite ve Beslenme: Obezitenin nedenleri, beslenme ile ilişkisi, obezitenin yol açtığı hastalıklar ve korunma
10. HAFTA	2	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Özel Durumlarda Beslenme:Diyabette beslenme ve temel beslenme yaklaşımları
11. HAFTA	2	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Özel Durumlarda Beslenme: Kalp Damar Hastalıkları ve Beslenme .
12. HAFTA	2	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Özel Durumlarda Beslenme: Sindirim Sistemi Hastalıkları ve Böbrek Hastalıklarında Beslenme
13. HAFTA	2	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Özel Durumlarda Beslenme: Onkolojik Hastalıklar ve Beslenme
14. HAFTA	2	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Özel Durumlarda Beslenme :Yaşlılıkta beslenme özellikleri, beslenme sorunları, özel gereksinimler ve genel değerlendirme

Dersin öğrenim çıktılarının program çıktıları ile olan ilişkileri

	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8	P9	P10	P11
Ö1	5	4	5	4	4	4	3	3	3		
Ö2	5	4	4	3	3	4	4	4	4		
Ö3	5	5	5	4	4	5	3	4	4		
Ö4	5	5	4	4	4	5	3	4	4		

Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok Yüksek

P1 Mezun öğrencilerimiz alanı ile ilgili bilgilerini uzmanlık düzeyinde geliştirir
P2 Mezun öğrencilerimiz Engelli Bakım alanında edinilen kuramsal ve uygulamalı bilgileri kullanabilir
P3 Alanındaki bilgileri farklı disiplin alanlarından gelen bilgilerle bütünleştirerek yeni bilgiler oluşturmak
P4 Alanı ile ilgili birey ve ailelerin sorunlarını çözmede vaka yöneticisi olarak rol almak
P5 Alanıyla ilgili klinik rehberler ve klinik uygulama standartları geliştirmek
P6 Alanındaki bir soruna bağımsız olarak çözüm yöntemi geliştirebilir
P7 Engelli bireylerin temel ihtiyaçlarını karşılayabilecek düzeyde sağlık bilgisine sahiptir ve bu bilgileri uygulamada kullanır.
P8 Engelli bireylerin fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal gelişim özelliklerini tanır ve bu doğrultuda uygun bakım ve rehabilitasyon hizmeti sunar.
P9 Engelli bireylerin günlük yaşam aktivitelerini destekleyecek uygulamaları planlar ve uygular.

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU ENGELLİ BAKIM VE REHABİLİTASYON BÖLÜMÜ 2026/2027 GÜZ DÖNEMİ SEMİNER DERS PROGRAMI						
Dersin Adı	**Dersin Kodu**	**Zorunlu/ Seçmeli**	**AKTS Kredi**	**Ulusal Kredi**	**T**	**U**
SEMİNER	EBR207	Zorunlu	4	3	3	0

Dersin Gün ve Saati	Pazartesi 09:00-12:00
Ders Görüşme Gün ve Saatleri	Pazartesi 09:00-12:00
İletişim Bilgileri	
Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Lisans
Bölümü/Programı	Terapi ve Rehabilitasyon Bölümü/Engelli Bakımı ve Rehabilitasyon Prog.
Öğrenim Türü	Yüz yüze
Dersin Amacı	Öğrencilerin engelli bakımı ve rehabilitasyonu alanındaki güncel mesleki konuları bilimsel kaynaklar doğrultusunda araştırmalarını, elde ettikleri bilgileri değerlendirmelerini, seminer ve proje hazırlamalarını, hazırladıkları çalışmaları etkili bir şekilde sunmalarını ve mesleki konular üzerinde bilimsel tartışma yürütebilmelerini sağlamaktır.
Dersin Hedefi	Öğrencilerin bilimsel literatür tarama, güvenilir bilgi kaynaklarına ulaşma, bilimsel bilgiyi değerlendirme, konu ve içerik belirleme, proje hazırlama, etkili sunum yapma, topluluk önünde konuşma, analitik düşünme ve mesleki iletişim becerilerini geliştirmektir.
Dersin İçeriği	Bilimsel literatür taraması ve kaynak araştırma teknikleri; seminer ve proje hazırlama; etkili sunum teknikleri; topluluk önünde konuşma ve iletişim; proje konusu ve içeriğinin belirlenmesi; taslak çalışmaların hazırlanması ve değerlendirilmesi; engelli bireylerin sosyal hakları; sosyal rehabilitasyon; engelli bireylerde kullanılan eğitim modülleri; işitme, görme ve zihinsel yetersizliği olan bireylerin eğitim sorunları; otizm ve Uygulamalı Davranış Analizi; Avrupa'da sosyal rehabilitasyon; engelli bireylerde spor ve egzersiz uygulamaları; yardımcı araç-gereç geliştirme; engelli bireylerle 360 derece iletişim ve hazırlanan proje/seminer çalışmalarının değerlendirilmesi.
Dersin Öğrenme Çıktıları	**Ö1:** Engelli bakımı ve rehabilitasyonu alanındaki güncel konulara ilişkin bilimsel literatürü tarayabilir ve güvenilir kaynaklardan elde ettiği bilgileri değerlendirebilir. **Ö2:** Bilimsel bir konuya ilişkin proje/seminer hazırlayabilir ve etkili bir şekilde sunabilir. **Ö3:** Engelli bakımı ve rehabilitasyonu alanındaki mesleki sorunları analitik olarak değerlendirebilir ve düşüncelerini bilimsel ve anlaşılır biçimde ifade edebilir. **Ö4:** Mesleki konularda işbirliği yapabilir, grup çalışmasına katılabilir ve topluluk önünde etkili iletişim kurabilir.
Dersin Mesleğe Katkısı (bilgi, beceri ve yetkinlik)	**Bilgi:** Öğrencilerin engelli bireylerin sosyal hakları, eğitim sorunları, sosyal rehabilitasyonu, iletişimi, spor ve egzersiz uygulamaları ile yardımcı araç-gereçler konusunda güncel bilgi edinmelerini sağlar. **Beceri:** Literatür tarama, bilimsel bilgiye ulaşma ve değerlendirme, proje hazırlama, etkili sunum yapma, topluluk önünde konuşma ve mesleki iletişim becerilerini geliştirir. **Yetkinlik:** Öğrencilerin analitik düşünme, problem çözme, işbirliği yapma, bilimsel bilgiyi mesleki uygulamalara aktarabilme ve güncel mesleki konuları bağımsız olarak araştırıp değerlendirebilme yetkinliklerini destekler.
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Anlatım, soru-cevap, tartışma, öğrenci sunumları, proje çalışmaları, bireysel ve grup çalışmaları, literatür taraması, problem/konu temelli öğrenme, seminer ve geri bildirim/değerlendirme.
Dersin Ön Koşulu	---
Dersin Koordinatörü/Ders Yürütücüsü	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN
Ölçme Değerlendirme	Ara sınav %40, yarıyıl/yılsonu sınavı ve bütünleme sınavının etkisi ise %60 ağırlığındadır.

Derste Yararlanılan Kaynaklar	Yurt içi ve yurt dışı süreli kaynaklar SEMİNER HAZIRLAMA KURALLARI KAFKAS ÜNİVERSİTESİ https://www.kafkas.edu.tr/dosyalar/febe/file/Seminer%20Sunum%20Klavuzu.pdf SEMİNER DERSİ NOTLARI https://ytuce.maliayas.com/files/69451077-BLM2051_Seminer_YES_All.pdf

HAFTALIK DERS İÇERİĞİ			
HAFTA	**SAAT**	**ÖĞRETİM ÜYESİ**	**KONU**
1. HAFTA	3	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Seminer çalışmalarına giriş: Bilimsel bir çalışmanın düzeni, hazırlanması ve topluluk önünde sunulması
2. HAFTA	3	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Profesyonel sunum teknikleri: Bir konunun etkili ve profesyonel biçimde topluluk önünde sunulması
3. HAFTA	3	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Proje hazırlama, etkili sunum ve iletişim: Proje geliştirme, sunum hazırlama ve etkili iletişim
4. HAFTA	3	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Seminer/proje konusunun belirlenmesi: Öğrencilerle ön görüşme ve çalışma içeriklerinin belirlenmesi
5. HAFTA	3	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Taslakların değerlendirilmesi: Öğrencilerin hazırladığı taslakların incelenmesi ve gerekli düzenlemelerin yapılması
6. HAFTA	3	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Engelli bireylerin sosyal hakları: Sosyal haklar ve engelli bireylerin toplumsal yaşama katılımı
7. HAFTA	3	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Sosyal rehabilitasyon ve kullanılan eğitim modülleri
8. HAFTA	3	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	İşitme, zihinsel ve görme yetersizliği olan bireylerin eğitim sorunları
9. HAFTA	3	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Otizmli bireylerin eğitim sorunları ve Uygulamalı Davranış Analizi
10. HAFTA	3	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Avrupa'da sosyal rehabilitasyon ve engelli bireylerde spor-egzersiz uygulamaları
11. HAFTA	3	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Engelli bireylere yönelik araç-gereç geliştirme ve sosyal rehabilitasyon
12. HAFTA	3	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Engelli bireylerle 360 derece iletişim: Etkili, bütüncül ve kapsayıcı iletişim
13. HAFTA	3	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Sunumların değerlendirilmesi: Önceki öğrenci sunumlarının değerlendirilmesi, geri bildirim ve tartışma
14. HAFTA	3	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Proje ve seminer çalışmalarının genel değerlendirilmesi: Önceki proje ve sunumların değerlendirilmesi

Dersin öğrenim çıktılarının program çıktıları ile olan ilişkileri

	P1	**P2**	**P3**	**P4**	**P5**	**P6**	**P7**	**P8**	**P9**	**P10**	**P11**
Ö1	4	4	5	3	3	4	4	4	3		
Ö2	4	4	4	3	3	4	4	5	4		
Ö3	4	5	5	4	4	5	4	5	4		
Ö4	3	4	4	4	4	3	3	4	4		

Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok Yüksek

P1 Mezun öğrencilerimiz alanı ile ilgili bilgilerini uzmanlık düzeyinde geliştirir
P2 Mezun öğrencilerimiz Engelli Bakım alanında edinilen kuramsal ve uygulamalı bilgileri kullanabilir
P3 Alanındaki bilgileri farklı disiplin alanlarından gelen bilgilerle bütünleştirerek yeni bilgiler oluşturmak
P4 Alanı ile ilgili birey ve ailelerin sorunlarını çözmede vaka yöneticisi olarak rol almak
P5 Alanıyla ilgili klinik rehberler ve klinik uygulama standartları geliştirmek
P6 Alanındaki bir soruna bağımsız olarak çözüm yöntemi geliştirebilir
P7 Engelli bireylerin temel ihtiyaçlarını karşılayabilecek düzeyde sağlık bilgisine sahiptir ve bu bilgileri uygulamada kullanır.
P8 Engelli bireylerin fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal gelişim özelliklerini tanır ve bu doğrultuda uygun bakım ve rehabilitasyon hizmeti sunar.
P9 Engelli bireylerin günlük yaşam aktivitelerini destekleyecek uygulamaları planlar ve uygular.

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU TERAPİ VE REHABİLİTASYON 2026/2027 GÜZ DÖNEMİ ENGELLİ BAKIMI VE REHBER UYGULAMA I DERS PROGRAMI						
Dersin Adı	**Dersin Kodu**	**Zorunlu/ Seçmeli**	**AKTS Kredi**	**Ulusal Kredi**	**T**	**U**
ENGELLİ BAKIMI VE REHBER UYGULAMA I	EBR206	Zorunlu	5	4	5	1
Dersin Gün ve Saati	Salı 09:00- 15:50					
Ders Görüşme Gün ve Saatleri	Salı 09:00- 15:50					
İletişim Bilgileri						
Dersin Dili	Türkçe					
Dersin Düzeyi	Ön Lisans					
Bölümü/Programı	Terapi ve Rehabilitasyon/Engelli Bakımı ve Rehabilitasyon					
Öğrenim Türü	Yüz yüze					
Dersin Amacı	Engelli Bireylerin Bakımı ve Rehabilitasyonu konusunda bilgi sahibi olmak ve gerekli uygulama becerilerini kazanmak.					
Dersin Hedefi	Bakım hizmetlerinin doğru ve etkin bir şekilde uygulaması, Engelli Bakımı ve Rehabilitasyonu uygulama çalışmalarının yapılması.					
Dersin İçeriği	Bakım hizmetlerinin kapsamı, Bakım hizmetlerinin uygulaması, Engelli Bakımı ve Rehabilitasyonu uygulama çalışmaları.					
Dersin Öğrenme Çıktıları	**Ö1:** Engelli bakımı konusunda beceri sahibi olmak **Ö2:** Engelli rehabilitasyonu konusunda bilgi sahibi olmak **Ö3:** Engelli Bakımı ve Rehabilitasyonu uygulamaları hakkında yeterli bilgi ve beceriye sahip olunması **Ö4:** Engelli Bakımı ve Rehabilitasyonu uygulamalarını öğrenmek. **Ö5**: Engellilerde sosyal bakım uygulamaları konusunda bilgi sahibi olmak.					
Dersin Mesleğe Katkısı (bilgi, beceri ve yetkinlik)	Öğrenciler bu derste alan derslerinde edindikleri bilgileri kullanarak özbakım becerisi sunma, sosyal beceri geliştirme konularında uygulama yapar.					
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Gözlem, Düz Anlatım, Soru-Cevap, Vaka Analizi					
Dersin Ön Koşulu	-					
Dersin Koordinatörü/Ders Yürütücüsü	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN					
Ölçme Değerlendirme	Ara sınav %40, yarıyıl/yılsonu sınavı ve bütünleme sınavının etkisi ise %60 ağırlığındadır.					
Derste Yararlanılan Kaynaklar	Yurt içi ve yurt dışı süreli kaynaklar					

HAFTALIK DERS İÇERİĞİ			
HAFTA	**SAAT**	**ÖĞRETİM ÜYESİ**	**KONU**
1. HAFTA	6	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Engelliliği olan bireyi gözlemleme
2. HAFTA	6	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Engelliliği olan bireyi gözlemleme
3. HAFTA	6	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Engelliliği olan bireyi gözlemleme
4. HAFTA	6	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Engelliliği olan bireye özbakım becerisi uygulama
5. HAFTA	6	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Engelliliği olan bireye özbakım becerisi uygulama
6. HAFTA	6	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Engelliliği olan bireye özbakım becerisi uygulama
7. HAFTA	6	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Engelliliği olan bireye özbakım becerisi uygulama
8. HAFTA	6	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Engelliliği olan bireye özbakım becerisi uygulama
9. HAFTA	6	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Engelliliği olan bireye özbakım becerisi uygulama
10. HAFTA	6	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Engelliliği olan bireye özbakım becerisi uygulama
11. HAFTA	6	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Engelliliği olan bireye özbakım becerisi uygulama
12. HAFTA	6	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Engelliliği olan bireye özbakım becerisi uygulama
13. HAFTA	6	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Engelliliği olan bireye özbakım becerisi uygulama
14. HAFTA	6	Dr.Öğr.Üyesi Reyhan YALÇIN	Engelliliği olan bireye özbakım becerisi uygulama

Dersin öğrenim çıktılarının program çıktıları ile olan ilişkileri

	P1	**P2**	**P3**	**P4**	**P5**	**P6**	**P7**	**P8**	**P9**	**P10**	**P11**
Ö1	5	5	4	4	5	4	5	5	4	-	-
Ö2	5	5	4	4	5	4	5	5	4	-	-
Ö3	5	5	4	4	5	4	5	5	4	-	-
Ö4	5	5	4	4	5	4	5	5	4	-	-
Ö5	5	5	4	4	5	4	5	5	4	-	-

Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok Yüksek

PÖÇ1: Mezun öğrencilerimiz alanı ile ilgili bilgilerini uzmanlık düzeyinde geliştirir
PÖÇ2: Mezun öğrencilerimiz engelli bakım alanında edinilen kuramsal ve uygulamalı bilgileri kullanabilir.
PÖÇ3: Alanındaki bilgileri farklı disiplin alanlarından gelen bilgilerle bütünleştirerek yeni bilgiler oluşturmak
PÖÇ4: Alanı ile ilgili birey ve ailelerin sorunlarını çözmede vaka yöneticisi olarak rol almak
PÖÇ5: Alanıyla ilgili klinik rehberler ve klinik uygulama standartları geliştirmek
PÖÇ6: Alanındaki bir sonra bağımsız olarak çözüm yöntemi geliştirebilmek
PÖÇ7: Engelli bireylerin temel ihtiyaçlarını karşılayabilecek düzeyde sağlık bilgisine sahiptir ve bu bilgileri uygulamada kullanır
PÖÇ8: Engelli bireylerin fiziksel zihinsel duygusal ve sosyal gelişim özelliklerini tanır ve bu doğrultuda uygun bakım ve rehabilitasyon hizmeti sunar
PÖÇ9: Engelli bireylerin günlük yaşam aktivitelerini destekleyecek uygulamaları planlar ve uygular

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU TERAPİ VE REHABİLİTASYON 2026/2027 GÜZ DÖNEMİ AFET YÖNETİMİ DERS PROGRAMI						
Dersin Adı	**Dersin Kodu**	**Zorunlu/ Seçmeli**	**AKTS Kredi**	**Ulusal Kredi**	**T**	**U**
AFET YÖNETİMİ	EBR211	Seçmeli	2	2	2	0
Dersin Gün ve Saati			Çarşamba 13:00- 14:50			
Ders Görüşme Gün ve Saatleri			Çarşamba 13:00- 14:50			
İletişim Bilgileri						
Dersin Dili			Türkçe			
Dersin Düzeyi			Ön lisans			
Bölümü/Programı			Terapi ve Rehabilitasyon/Engelli Bakımı ve Rehabilitasyon			
Öğrenim Türü			Yüz yüze			
Dersin Amacı			Bu dersin amacı; öğrencilere afet ve acil durumlara ilişkin temel kavramları, bütünleşik afet yönetimi sürecinin risk azaltma, hazırlık, müdahale ve iyileştirme aşamalarını öğretmek; afetlerin toplum ve halk sağlığı üzerindeki etkilerini kavratarak afetlerde sağlık hizmetlerinin planlanması, organizasyonu ve sunumuna ilişkin temel bilgi ve beceriler kazandırmaktır.			
Dersin Hedefi			1. Afet, acil durum, tehlike, risk, zarar görebilirlik ve dayanıklılık kavramlarını açıklar. 2. Afetlerin toplum, çevre ve halk sağlığı üzerindeki etkilerini değerlendirir. 3. Bütünleşik afet yönetimi sürecinin risk azaltma, hazırlık, müdahale ve iyileştirme aşamalarını açıklar. 4. Afet ve acil durumlarda sağlık hizmetlerinin planlanması, organizasyonu ve koordinasyonuna ilişkin temel ilkeleri açıklar. 5. Afetlerde yaralı ve hasta yönetimi ile temel halk sağlığı hizmetlerinin önemini kavrar. 6. Afet ve acil durumlarda bulaşıcı hastalıkların önlenmesi, çevre sağlığının korunması ve temel sağlık ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik uygulamaları açıklar. 7. Afetlerden etkilenen birey ve toplulukların psikososyal ihtiyaçlarını ve psikososyal destek hizmetlerinin önemini değerlendirir. 8. Afet yönetimi ve sağlık hizmetlerinin sunumunda ilgili kurum ve kuruluşların görev, sorumluluk ve koordinasyon mekanizmalarını açıklar. 9. Afet ve acil durumlarda sağlık hizmetlerinin sürekliliğinin sağlanmasına yönelik temel yaklaşımları değerlendirir. 10. Afet yönetimi süreçlerini sağlık hizmetleri perspektifiyle değerlendirerek temel çözüm önerileri geliştirir.			
Dersin İçeriği			Afet ve acil durumlara ilişkin temel kavramlar, afet türleri ve etkileri, bütünleşik afet yönetimi, risk azaltma, hazırlık, müdahale ve iyileştirme süreçleri; afetlerde sağlık hizmetlerinin planlanması ve organizasyonu, triyaj ve yaralı yönetimi, halk sağlığı hizmetleri, bulaşıcı hastalıkların önlenmesi, çevre sağlığı, psikososyal destek, sağlık hizmetlerinin sürekliliği, risk iletişimi, kurumlar arası koordinasyon ile ulusal ve uluslararası afet yönetimi ve sağlık kuruluşlarının görev ve sorumlulukları.			

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN

Dersin Öğrenme Çıktıları	**Ö1**: Afet ve acil durumlara ilişkin temel kavramları ve bütünleşik afet yönetimi sürecini açıklar. **Ö2:** Afetlerin toplum ve halk sağlığı üzerindeki etkilerini değerlendirir. **Ö3**: Afetlerde risk azaltma, hazırlık, müdahale ve iyileştirme süreçlerinin temel özelliklerini açıklar. **Ö4:** Afet ve acil durumlarda sağlık hizmetlerinin planlanması, organizasyonu ve sürekliliğine ilişkin temel ilkeleri açıklar. **Ö5:** Afetlerde yaralı ve hasta yönetimi, halk sağlığının korunması, psikososyal destek ve kurumlar arası koordinasyon süreçlerini değerlendirir.
Dersin Mesleğe Katkısı (bilgi, beceri ve yetkinlik)	Bu ders, öğrencilerin afet ve acil durumlar konusunda temel bilgi edinmelerini ve mesleki uygulamalarında afet yönetimi yaklaşımını kullanabilmelerini sağlar. Öğrencilerin afet risklerinin azaltılması, afetlere hazırlık, müdahale ve iyileştirme süreçlerini kavramalarına; afetlerde temel sağlık ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, güvenli çalışma, ekip çalışması ve kurumlar arası koordinasyon konularında bilgi, beceri ve yetkinlik kazanmalarına katkı sağlar.
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Anlatım (Düz Anlatım), Soru-Cevap
Dersin Ön Koşulu	-
Dersin Koordinatörü/Ders Yürütücüsü	Doç. Dr. Edip KAYA
Ölçme Değerlendirme	Ara sınav %40, yarıyıl/yılsonu sınavı ve bütünleme sınavının etkisi ise %60 ağırlığındadır.
Derste Yararlanılan Kaynaklar	1. AFAD. Açıklamalı Afet Yönetimi Terimleri Sözlüğü. Ankara: T.C. İçişleri Bakanlığı, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı. 2. AFAD. Türkiye Afet Risk Azaltma Planı (TARAP). Ankara: T.C. İçişleri Bakanlığı, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı. 3. T.C. Sağlık Bakanlığı. Afet ve Acil Durumlarda Sağlık Hizmetleri. Ankara: T.C. Sağlık Bakanlığı. 4. Dünya Sağlık Örgütü (WHO). Health Emergency and Disaster Risk Management Framework. Geneva: World Health Organization. 5. Dünya Sağlık Örgütü (WHO). Hospital Emergency Response Plan. Geneva: World Health Organization. 6. Coppola, D. P. Introduction to International Disaster Management. Butterworth-Heinemann. 7. Wisner, B., Blaikie, P., Cannon, T., & Davis, I. At Risk: Natural Hazards, People's Vulnerability and Disasters. Routledge.

HAFTALIK DERS İÇERİĞİ			
HAFTA	**SAAT**	**ÖĞRETİM ÜYESİ**	**KONU**
1. HAFTA	2	Doç. Dr. Edip KAYA	Afet ve Acil Durumlara Giriş: Temel Kavramlar ve Afet Türleri
2. HAFTA	2	Doç. Dr. Edip KAYA	Afet ve Acil Durumlara Giriş: Temel Kavramlar ve Afet Türleri

HAZIRLAYAN	**KONTROL EDEN**	**ONAYLAYAN**

3. HAFTA	2	Doç. Dr. Edip KAYA	Afet Riskleri, Zarar Görebilirlik ve Toplumsal Dayanıklılık
4. HAFTA	2	Doç. Dr. Edip KAYA	Bütünleşik Afet Yönetimi: Risk Azaltma ve Hazırlık
5. HAFTA	2	Doç. Dr. Edip KAYA	Afetlerde Müdahale ve Acil Durum Yönetimi
6. HAFTA	2	Doç. Dr. Edip KAYA	Afet Sonrası İyileştirme ve Yeniden Yapılanma
7. HAFTA	2	Doç. Dr. Edip KAYA	Afetlerde Sağlık Hizmetlerinin Organizasyonu ve Koordinasyonu
8. HAFTA	2	Doç. Dr. Edip KAYA	Afetlerde Halk Sağlığı Hizmetleri
9. HAFTA	2	Doç. Dr. Edip KAYA	Afetlerde Halk Sağlığı Hizmetleri
10. HAFTA	2	Doç. Dr. Edip KAYA	Afetlerde Çevre Sağlığı ve Bulaşıcı Hastalıkların Önlenmesi
11. HAFTA	2	Doç. Dr. Edip KAYA	Afetlerde Çevre Sağlığı ve Bulaşıcı Hastalıkların Önlenmesi
12. HAFTA	2	Doç. Dr. Edip KAYA	Afetlerde Psikososyal Destek Hizmetleri
13. HAFTA	2	Doç. Dr. Edip KAYA	Afetlerle ilgili Uluslararası Kuruluşlar
14. HAFTA	2	Doç. Dr. Edip KAYA	Afetlerle ilgili Ulusal Kuruluşlar

Dersin öğrenim çıktılarının program çıktıları ile olan ilişkileri

	P1	**P2**	**P3**	**P4**	**P5**	**P6**	**P7**	**P8**	**P9**	**P10**	**P11**
Ö1	4	4	2	1	1	1	3	4	2	-	-
Ö2	2	3	2	1	1	1	3	3	1	-	-
Ö3	3	2	2	1	1	1	3	2	2	-	-
Ö4	5	3	2	1	1	1	4	2	1	-	-
Ö5	3	2	3	1	1	1	4	3	1	-	-

Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok Yüksek

PÖÇ1: Mezun öğrencilerimiz alanı ile ilgili bilgilerini uzmanlık düzeyinde geliştirir
PÖÇ2: Mezun öğrencilerimiz engelli bakım alanında edinilen kuramsal ve uygulamalı bilgileri kullanabilir.
PÖÇ3: Alanındaki bilgileri farklı disiplin alanlarından gelen bilgilerle bütünleştirerek yeni bilgiler oluşturmak
PÖÇ4: Alanı ile ilgili birey ve ailelerin sorunlarını çözmede vaka yöneticisi olarak rol almak
PÖÇ5: Alanıyla ilgili klinik rehberler ve klinik uygulama standartları geliştirmek
PÖÇ6: Alanındaki bir sonra bağımsız olarak çözüm yöntemi geliştirebilmek
PÖÇ7: Engelli bireylerin temel ihtiyaçlarını karşılayabilecek düzeyde sağlık bilgisine sahiptir ve bu bilgileri uygulamada kullanır
PÖÇ8: Engelli bireylerin fiziksel zihinsel duygusal ve sosyal gelişim özelliklerini tanır ve bu doğrultuda uygun bakım ve rehabilitasyon hizmeti sunar
PÖÇ9: Engelli bireylerin günlük yaşam aktivitelerini destekleyecek uygulamaları planlar ve uygular

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN